

У разі наявності вищезазначених підстав для відмови від відповіді, учасник справи повинен повідомити про відмову іншого учасника та суд у строк для надання відповіді на поставлені запитання. Суд за клопотанням іншого учасника справи може визнати підстави для відмови відсутніми та зобов'язати учасника справи надати відповідь.

Список використаної літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.04 // Відомості Верховної Ради України. – 2004. – № 40-42. – Ст. 492.
2. Немеш П.Ф. Письмове опитування учасників справи як свідків у цивільному процесі / П.Ф. Немеш // Електронне наукове видання «Порівняльно-аналітичне право». – 2018. – № 2. – С. 106-109.

Ключові слова: цивільний процес, судове доказування, учасники справи, письмове опитування

Ключевые слова: гражданский процесс, судебное доказывание, участники дела, письменный опрос

Key words: civil process, judicial proof, participants of the case, written questioning.

АПАЛЬКОВА ІННА СЕРГІЙВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ДОКАЗУВАННЯ ЗА НОВОЮ РЕДАКЦІЄЮ ЦПК УКРАЇНИ

Доказування є центральним інститутом цивільного процесуально-го права, що відбиває фундаментальні особливості національної моделі цивільного судочинства. Не дивно, що цей інститут зазнав значних змін у процесі реформування цивільного процесуального законодавства внаслідок конституційної реформи у сфері правосуддя, яка заклала підвалини для нової філософії відправлення правосуддя у цивільних справах.

Відповідно до ч. 1 ст. 76 ЦПК України, доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи. За новою редакцією, засобами доказування є: 1) письмові, речові та електронні докази; 2) показання свідків; 3) висновок експерта [1].

Основні зміни в інституті доказування є такі:

по-перше, в п. 1 ч. 2 ст. 76 ЦПК України закріплено новий засіб доказування як електронні докази. Так, відповідно електронними доказами є інформація в електронній (цифровій) формі, що містить дані про обставини, що мають значення для справи, зокрема, елект-

ронні документи (в тому числі текстові документи, графічні зображення, плани, фотографії, відео- та звукозаписи тощо), веб-сайти (сторінки), текстові, мультимедійні та голосові повідомлення, метадані, бази даних та інші дані в електронній формі. Такі дані можуть зберігатися, зокрема, на портативних пристроях (картах пам'яті, мобільних телефонах тощо), серверах, системах резервного копіювання, інших місцях збереження даних в електронній формі (в тому числі в мережі Інтернет) [1]. Учасники справи мають право подавати електронні докази в паперових копіях, посвідчених у порядку, передбаченому законом. Паперова копія електронного доказу не вважається письмовим доказом;

по-друге, ст. 83 ЦПК України закріпила більш жорстокі правила подання доказів. Від так, позивач, особи, яким законом надано право звертатися до суду в інтересах інших осіб, повинні подати докази разом з поданням позовної заяви, а відповідач, третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, повинні подати суду докази разом з поданням відзиву або письмових пояснень третьої особи;

по-третє, в ст. ст. 79-80 ЦПК України закріплено достовірність та достатність доказів. А саме, достовірними є такі докази, на підставі яких можна встановити дійсні обставини справи, а достатніми є докази, які у своїй сукупності дають змогу дійти висновку про наявність або відсутність обставин справи, які входять до предмета доказування;

по-четверте, на відміну від попередньої редакції, чинна прямо закріпила низку обов'язків учасників справи щодо доказування. Згідно до п.п. 4-5 ч. 2 ст. 43 ЦПК України, учасники зобов'язані подавати усі наявні у них докази в порядку та строки, встановлені законом або судом, не приховувати докази та надавати суду повні і достовірні пояснення з питань, які ставляться судом, а також учасниками справи в судовому засіданні [1];

по-п'яте, ч. 7 ст. 81 ЦПК України, суд не може збирати докази, що стосуються предмета спору, з власної ініціативи, крім витребування доказів судом у випадку, коли він має сумніви у добросовісному здійсненні учасниками справи їхніх процесуальних прав або виконанні обов'язків щодо доказів, а також інших випадків, передбачених ЦПК України [1]. Дана новела може мати різне трактування, а отже може бути розцінення як порушення принципу змагальності.

Аналізуючи окремі аспекти доказування у цивільному судочинстві, можна стверджувати, що зазначені новели передусім спрямовані на підвищення ефективності цивільного судочинства та забезпечення кожному права на справедливий суд. Отже, зміни в цивільному процесуальному законодавстві можна вважати позитивними та такими, які спрямовані на забезпечення реалізації верховенства права під час здійснення судового провадження.

Список використаної літератури:

1. Цивільний процесуальний кодекс України: Кодекс України № 1618– IV від 18.03.2004 р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

Ключові слова: цивільний процес, цивільне судочинство, докази, доказування, електронні докази, учасники справи.

Ключевые слова: гражданский процесс, гражданское судопроизводство, доказательства, доказывание, электронные доказательства, участники дела.

Key words: civil process, civil justice, evidence, proving, electronic evidence, participants of the case.

ПОЛУНІНА ОЛЬГА ОЛЕКСАНДРІВНА

Національний університет «Одеська юридична академія»,
доцент кафедри цивільного процесу, кандидат юридичних наук

ПРОБЛЕМИ ВПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ ЄДИНОЇ СУДОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ

З 22.12.2018 у всіх місцевих та апеляційних судах розпочалась експлуатація підсистеми «Електронний суд» в тестовому режимі. Впровадження відбувається відповідно до наказу ДСА України від 22.12.2018 № 628 «Про проведення тестування підсистеми «Електронний суд» у місцевих та апеляційних судах» [1].

В другому пункті даного наказу зазначено, що у частині функціонування підсистеми «Електронний суд» судам у ході її експлуатації в тестовому режимі необхідно керуватися вимогами Положення про автоматизовану систему документообігу суду, затвердженого рішенням Ради суддів України від 26.11.2010 № 30 (у редакції рішення Ради суддів України від 02.03.2018 № 17 зі змінами), далі – Положення [2].

З прийняттям нових процесуальних кодексів у 2017 р. законодавець передбачив створення абсолютно нової електронної системи, яка буде загальною для всіх судів України, Державної судової адміністрації України (далі – ДСА) та Вищої ради правосуддя (далі – ВРП), під назвою Єдина судово-інформаційно-телекомунікаційна система (далі – ЄСІТС).

Ідея ЄСІТС полягає в тому, що вона поєднає в собі функції документообігу суду, електронного суду, технічного фіксування судових засідань, відеоконференцзв'язку та інші можливості. Сьогодні все це працює завдяки різному програмному забезпеченню, не пов'язаному між собою. Отже, плани просто грандіозні! Одним з важливих нововведень буде централізація потужностей в одному місці. Тобто, за новою концепцією вся інформація зберігатиметься в одному місці (на сервері) у «хмарному сховищі». Нагадаю, що раніше кожен суд мав свою систему, розміщену на власному сервері, який знаходився у приміщенні суду.